

Generální zповěď.

Bylo to na začátku r. 1617, krátce před památným dnem obrácení sv. Pavla. Vincenc z Pauly, tehdy domácí vychovatel hraběte z Gondy, byl volán k těžce nemocnému vankovanu.

Když bylo po zaopatřování, nemocný k úžasu všech přítomných prohlásil: „Měli jste mne za hodného zbožného křesťana. Avšak po celý život jsem ve zpovědi zamlčoval smrtelné hříchy. Svědomí mi vytýkalo, že se zpovídám svatokrádežně, ale nenalezl jsem odvahy, abych se upřímně vyznal. Teprve tento zbožný kněz mne pohnul, abych vykonal generální zpověď, a tak zachránil svoji duši. Chvála Pánu Bohu, že mi dal milost dobré generální zpovědi. Pro spásu vašich duší prosím vás: vykonejte si i vy dobrou generální zpověď! Neodkládejte!“

V těch dnech byla zpovědnice sv. Vincence obléhána lidmi, kteří dobrou životní zpovědi chtěli své svědomí přivést do pořádku. Sv. Vincenc byl těmito událostmi tak dojat, že s několika horlivými kněžími cestoval po celé Francii a misiemi hlásal pokání a nabádal lidi k vykonání životní zpovědi.

Co je generální neb životní zpověď?

Zpověď je lék pro duši hříchem zraněnou; ale jako každý lék, jestli ho užíváme nesprávně, otráví tělo, tak též zpověď nesprávně vykonaná může se státi jedem pro duši.

Poučení o sv. zpovědi bylo dáno v brožurkách: „Nač se zpovídati?“ (Životem č. 30) a „Jak se zpovídati?“ (Životem č. 32), částečně též v brožurce „Jádro katolického náboženství“ (Životem č. 190).

Byly-li zpovědi neplatné, musí se udělati důkladný pořádek v duši generální zpovědí.

Generální zpověď je zpověď, ve které se opakují všechny zpovědi za celý dosavadní život („životní zpověď“) neb několik zpovědí dřívějších.

KOMU JEST GENERÁLNÍ ZPOVĚĎ NEVYHNUTELNĚ POTŘEBNÁ.

Generální zpověď jest nevyhnutelně potřebná všem těm, jichž předešlé zpovědi byly neplatné, aneb i svatokrádežné.

Jest tedy *nevyhnutelně* potřebná:

1. Tomu, kdo ze studu, neb z bázně, neb z lehkomyšlnosti nějaký těžký hřích zamlčel, neb počet těžkých hříchů vědomě umenšil, neb důležitých okolností hříchu neudal, aneb ze zavinné nevědomosti, neb z veliké lehkovážnosti z některých hříchů se nezpovídal.

Poznámka: Kdo hřích chtěl říci, ale při zpovědi zapomněl, toho zpověď je platná.

2. Těm, kteří bez náležitého zpytování svědomí se zpovíдали a vydávali v nebez-

pečenství, že nějaký těžký hřích při zpovědi opominou.

3. Těm, kteří se zpovídali bez pravé lítosti a bez pevného předsevzetí varovati se netoliko těžkých hříchů, ale i blízké příležitosti ke hříchu.

4. Těm, kteří v blízké příležitosti k těžkému hříchu často zhřešili, ačkoli blízké příležitosti zanechati mohli a měli; aneb se po dlouhou dobu dopouštěli těžkých hříchů ze zvyku a nyní se rozhodli vše uvést do pořádku.

5. Těm, kteří nějakou důležitou povinnost, na př. náhradu způsobené škody na cti neb majetku bližního, opomíjeli, ačkoli ji mohli vykonati.

6. Těm, kteří se vážně nesnažili s nepřáteli se smířiti.

7. Těm, kteří se při zpovědi nechtěli zřeknouti zapovězeného spolku, neb četby církví zapovězených, nevěreckých, bludných a namravných spisů.

8. Těm, kteří schválně vyhledávali takového zpovědníka, který jim snadno dával rozhřešení, třeba vězeli v dobrovolné blízké příležitosti ke hříchu, aneb ze zlého návyku těžkých hříchů se dopouštěli.

9. Konečně těm, kteří se sice zpovídali a dostávali rozhřešení, ale neznali těch pravd, které každý katolický křesťan musí věděti a věřiti, aneb dobrovolně vězeli v hrubé nevědo-

mosti svých náboženských a stavovských povinností.

P o z n á m k a. Kdo se s pravou lítostí a s pravým předsevzetím hříchů se varovati, zpovídal a ve svých povinnostech vycvičen byl, ale bez vlastní viny neudával ve svých zpovědích, kolikrát se každého těžkého hříchu dopustil, toho zpovědi byly platné. Ale, jakmile tuto chybu svých zpovědi pozná, jest povinen při nejbližší zpovědi ji napravit. Jeho generální zpověď jest však mnohem snadnější, než těch, kteří se zpovídali neplatně.

Milý křesťaně, poznáváš-li z toho, co jsme pověděli, že jest ti generální (životní) zpověď nevyhnutelně potřebná, neodkládej ji, ale vykonej ji vážně a opravdově. Jak sladký zavítá do srdce tvého pokoj a mír! Jakou útěchu pocítíš, zvláště v poslední hodině života, vydá-li ti svědomí svědectví, že máš své záležitosti duševní v pořádku a že se můžeš nadíti milostivého rozsudku Pána Ježíše, až se objevíš na jeho soudu!

KOMU JEST GENERÁLNÍ (ŽIVOTNÍ) ZPOVĚĎ VELICE PROSPĚŠNÁ?

1. Mnohým katolickým křesťanům jest generální zpověď počátkem bohabojného a ctnostného života. Zkušenost učí, že přemnozí po generální zpovědi již se uvarovali dřívějších hříchů. Proto ji sv. Ignác z Loyoly tak vroucně doporučuje všem, kteří se chtějí dokonale k Pánu Bohu obrátiti.

2. Velice jest prospěšna všem, kteří vstoupí do nového stavu, na př. do stavu manželského, neb nastupují na důležitý úřad, neb hodlají podniknouti nebezpečnou cestu, neb podrobiti se nebezpečné operaci.

3. V nemoci jest generální zpověď nejlepší přípravou na blaženou smrt. Mnozí svatí, jako na př. sv. Eleazar, sv. Markéta, vykonali ji s největší důkladností a zkroušeností.

P o z n á m k a. Úzkostlivým duším, které již generální zpověď vykonaly a které ji bez důležité příčiny chtějí obnoviti, zpovědník nové generální zpovědi nedovolí. Ať se pokorně podrobí jeho vůli.

Užitek životní zpovědi.

Sv. František Saleský praví: „Generální zpověď působí, že sebe lépe poznáváme; vzbuzuje v srdci našem větší zahanbení nad minulým životem, takže obdivujeme milosrdenství Boží, které s „tak velikou trpělivostí nás očekávalo; osvobozuje srdce naše od mnohého nepokoje a uděluje mír duši; vzbuzuje v nás dobrou předsevzetí a pohne zpovědníka, aby nám dal poučení, která nejvíce odpovídají stavu naší duše a povzbuzuje naše srdce, že mu v budoucích zpovědích s plnou důvěrou otevřeme.“

Královský dvořenín v Aragonii vrhl se kdys, jak vypravuje svatý Leonard a Porto Mauritio, misionáři k nohám se slovy: „Důstojný otče, uznáte-li za dobré, vykonám generální zpověď“.

Kněz se ho otázel: „Pročpak?“ S povzdechem odpověděl dvořenín: „Což nemusím, otče, zemřítí? Kterak ale mohl bych po tak hříšném životě bez generální zpovědi klidně zamřítí? Odložím-li to až na poslední okamžik, připraví mne moje žena, mé děti, strach a bolesti nemoci o rozvahu; nebylo by to proto ode mne nerozumným, chtítí tuto záležitost vyříditi v tak obtížné chvíli a uprostřed tak velkého hluku? Dovolte tedy, abych se ihned vyzpovídal.“

Jestliže jsme dosud nevykonali generální zpověď z dosavadního svého života, následujme příkladu tohoto dvořenína, i když sobě nejsme povědomi tolika hříchův, a dosud jsme vždy kajícně a upřímně se zpovíдали. Tušíme-li však, že v našem dosavadním životě jsou různé stinné stránky, které dosud z knihy spravedlnosti božské nejsou vymazány, musíme-li si upřímně přiznati, že jsme se někdy nebo častěji neplatně zpovíдали, neotálejme uvéstí vše do pořádku dobrou generální zpovědí. „Bůh sice“, dí krásně sv. Augustin, „slíbil, že nám v ten den, kdy se k Němu obrátíme, odpustí hříchy naše; ale neslíbil nám, že budeme zítra žítí.“

Kdybys bylo poznalo i ty, a to (alespoň) v tento den tvůj, co jest tobě ku pokoji!“ (Luk. 19, 42.) Kéž bychom i my poznali a nahlédli, jak užitečná, útěchu poskytující a uklidňující jest dobrá generální zpověď!

JAK LZE GENERÁLNÍ (ŽIVOTNÍ) ZPOVĚĎ NEJLÉPE VYKONATI?

Mnozí děsí se již toho slova „generální zpověď“ a představují si obtíže, jakých ani není. „Jak pak bych si vzpomněl na všechny hříchy z celého života?“ řekne si leckdo, a více nepřemýšleje, upouští od tohoto spasitelného díla. — Ale, příteli, nic nemožného se od tebe nežadá, a nejsi bez pomoci: osvíti tě Duch svatý, pomůže ti moudrý a laskavý zpovědník a v „zrcadle zpovědním“ máš výbornou pomůcku pro zpytování svědomí. Poslouží ti i několik pokynů, které zde podáváme.

1. Chceš-li vykonati generální zpověď, nejsi povinen žalovati se i z hříchů všedních, a proto nemusíš se o nich zpytovat; zpytuj se tedy jen o hříších těžkých, zvláště o těch, kterými jsi se provinil nejčastěji.

2. Dopouštěl-li jsi se některého těžkého hříchu ze zvyku, vzpomeň si, kolik asi let byls tomu hříchu oddán a kolikrát jsi se asi za den nebo za týden, nebo za měsíc toho hříchu dopustil. Pověz též, zdali jsi po nějaký čas a jak dlouho toho hříchu zanechal.

3. Abys snáze hříchy své poznal, připomeň si různé doby života, na př. jak jsi se provinil proti čistotě v dětských letech, jak potom za svobodna, jak ve stavu manželském, posléze jak po smrti manželky (manžela) a podobně i u jiných hříchů.

4. O čem víš, že ses toho dopustil, jistě, udej to jako jisté; o čem pochybuješ, udej to jako pochybné.

5. Můžeš si, chceš-li, hříchy napsati, abys žádného nezapomněl. Nejlépe učiníš, budeš-li se zpytovat napřed sám a potom teprve použiješ „zrcadla zpovědního“, které zde podáváme.

Zpytování svědomí.

Svatá zpověď je veliké dobrodiní Boží. Kněz je z moci Kristovy — lékař tvé duše a milosrdný samaritán... Není sice příjemné na sebe žalovat, ale to, co člověk ze sv. zpovědi si odnáší, totiž odpuštění hříchů, opětné smíření s Bohem a klid duše, stojí za trochu té námahy se zpytováním svědomí spojené a za tu chvílku pokoření při vyznání...

Svatá zpověď je soud. A to znamená žalovat na sebe a nic nezamlčovat. Těžký hřích vědomě zamlčený je svatokrádež a je to horší než vůbec se nezpovídat. Je třeba vyznat všechny těžké hříchy jednotlivě. Každý těžký hřích je nové, úplně vědomé přestoupení přikázání Božích a církevních v nějaké důležité věci. Těžce hříšný je nejen skutek, nýbrž i řeč a myšlenka, též zanedbávání povinnosti. U těžkých hříchů se musí uvést počet, druh hříchů a okolnosti, jež hřích mění. V pochybnostech, je-li něco hří-

chem těžkým nebo lehkým, otaž se kněze, je-
muž vše upřímně vyjev.

Zpytovati svědomí znamená vážně přemýš-
letí, kterých hříchů jsi se od poslední platné
zpovědi dopustil. Při zpovědi generální zpytu-
jeme své svědomí za celý dosavadní život nebo
za dobu od poslední generální zpovědi.

Zpytování svědomí — jako věci velmi dů-
ležitě — věnuj péče co nejvíce. Nebuď v té
věci povrchním, protože konáš dílo svého spa-
sení; nebud' však také příliš úzkostlivým, ne-
boť se od tebe nežádá nic nemožného.

Abychom mohli sebe dobře poznati a pravé
pokání činiti, je třeba prositi Ducha svatého
za přispění.

MODLITBA PŘED ZPYTOVÁNÍM SVĚDOMÍ

Duše svatý, dárce milosti, osviť nebeským
světlem duši mou, abych poznal všechny hříchy
své, jich počet i okolnosti. Zapud' každou tem-
nost srdce mého, abych sám sebe náležitě po-
znal a neoklamal sebe lehkomyšlným omlouvá-
ním. Pohni též vůlí mou, abych svých hříchů
srdečně litoval, upřímně se z nich vyzpovídal, za
ně dosti učinil a opravdově se polepšil. Amen.

Otčenáš. Zdrávas, Maria.

NĚKOLIK POZNÁMEK PŘED ZPOVĚDÍ:

V určitých případech kněz nemůže dáti ve zpo-
vědi rozhřešení:

Kdo vystoupil z Církve, ať napřed oznámí svůj
návrát okr. správě politické (formuláře dostanete od

kněze neb v Exercičním domě ve Frýdku), pak ať jde ku zpovědi, kde jej kněz bez dlouhých formalit přijme do Círky, konečně ať oznámí svůj návrat praeiustitiae faráři, který návrat zanese do matriky.

Kdo před nekatolickým duchovním uzavřel manželství oneb kdo žije v civilním manželství, nemůže ve zpovědi dostat rozhřešení, pokud chybu nenapravit. Toto manželství neplatné musí se obnoviti před farářem a dvěma svědky (bez ohlášek).

Nechce-li jeden z manželů tuto obnovu (před farářem a dvěma svědky) provést, může druhý, chce-li ke sv. zpovědi, zažádati, aby jeho manželství bylo prohlášeno za platné. (Sanatio in radice.)

Je-li však katolické manželství nemožné (na př. protože jeden z manželů byl dříve platně sezdán s jinou osobou a jest jen civilně rozveden), nemohou tyto v neplatném manželství žijící dostati ve zpovědi rozhřešení dříve než se rozejdou.

Kdo děti dal v jiném náboženství pokřtiti aneb vychovati, musí napřed chybu napravit a pak teprve může ke sv. zpovědi.

Kdo je členem spolku svobodných zednářů a podobných spolků, musí před zpovědí z těchto spolků vystoupiti.

Kdo nařídil spálení své mrtvoly musí před zpovědí toto nařízení odvolat, poslední vůli změnit, aneb ze spolku pro spalování mrtvol vystoupiti, i kdyby z toho snad měl hmotnou škodu. „Co prospěje člověku, byť by celý svět získal, ale na duši své škodu trpěl.“

Kdo zničil život klíčící (úmýslný potrat), může dostati rozhřešení při obyčejné zpovědi jen od kněze zvlášť zplnomocněného, aneb od každého kněze při zpovědi generální.

PRVNÍ OTÁZKY.

Kdy jsem byl naposled u sv. zpovědi? —
Zamlčel jsem nějaký těžký hřích? — Litoval

jsem tenkrát upřímně svých hříchů a polepšení minul vážně? — Od které doby jsem se neplatně zpovídal? — Přijal jsem v těžkém hříchu sv. přijímání? Svátost biřmování? Jiné svátosti? — Nahradil jsem, pokud bylo možno učiněnou škodu?

I. V JEDNOHO BOHA VĚŘITI BUDEŠ.

V í r a. Pochyboval jsem dobrovolně o některém článku víry? — Choval jsem se ve společnosti, v rodině, takže jsem se nelišil od nevěřících, nebo dokonce působil pohoršení? — Styděl jsem se před lidmi víru svou vyznati, dělati sv. kříž, modliti se, choditi na mši sv., postiti se a pod.? — Hájil jsem sv. víry, když byla zlehčována, popírána, bludně vykládána? — Přisvědčoval jsem nevěreckým řečem, přednáškám? — Četl jsem zbytečně knihy, časopisy a noviny víře nebezpečné? Přisvědčoval jsem jim? — Dával jsem jiným čísti nevěrecké spisy? — Mluvil jsem nevěrecké řeči? — Posmíval jsem se tajemství svaté víry? — Poslouchal jsem řeči proti víře? — Spolčoval nebo přátelil jsem se s nevěrci nebo jinověrci? — Chodil na jejich bohoslužby, schůze? — Dbal jsem, abych všecky důležité pravdy sv. náboženství důkladně znal? — Prohřešil jsem se pověrou, hádáním, vykládáním karet, užíváním pověřčivých modlitbiček? — Chodil jsem na schůzky spiritistů a pod.? — Naváděl jsem k tomu jiné? — Za-

nedbával jsem delší dobu modlitby? — Modlil jsem se dlouhou dobu vždycky tak rozptýleně a bez vnitřní úcty, že to bylo těžko nazvat modlitbou?

N a d ě j e. Měl jsem nedůvěru v pomoc Boží?, nechtěl jsem se podříditi řízení Božímu? — Byl jsem v neštěstí a protivanství malomyslný a netrpělivý? — Reptal jsem proti Bohu v souženích? — Spoléhal jsem opovážlivě na milosrdenství Boží, že „mi to Pán Bůh odpustí?“ — Odkládal jsem dlouho s pokáním a polepšením života?

L á s k a. Jest mi Bůh v srdci i činnosti skutečně na prvním místě? — Pohrdal jsem Bohem a jeho milostí? — Byl jsem hotov Boha urážeti těžkými hříchy pro ohledy nebo přízeň lidskou nebo časný zisk? — Věnoval jsem v celku ve svém životě více pozornosti světu než Bohu, více tělu než duši, více majetku než věcem duchovním?

II. NEVEZMEŠ JMÉNA BOŽÍHO NADARMO

Bral jsem jméno Boží a svatých nadarmo? — Klel jsem a zlořečil? — Před jinými, před dětmi? — Rouhal jsem se? — Přisahal křivě? — Porušil jsem své služební, občanské, náboženské sliby a přísahy? — Posmíval jsem se svatým věcem? — Zneužíval jsem Boha a jeho Církev, pobožností a Svátostí k účelům pozemským, hospodářským, politickým?

III. POMNI, ABYS DEN SVÁTEČNÍ SVĚTIL.

Zanedbával jsem vlastní vinou v neděli nebo ve svátek mši svatou? — Přicházel jsem z nedbalosti pozdě? — Choval jsem se v kostele neuctivě, pohoršlivě? — Byl jsem přítomen mši sv. s myslí úplně nepozornou? — Vyrušoval jsem jiné z pobožnosti? — Zdržoval jsem jiné slovem nebo příkladem ode mše sv.? — Konal jsem bez důležité příčiny v neděli a ve svátek těžké práce? — Dal jsem tím pohoršení, protože byly konány veřejně? — Poroučel jsem tyto práce konati i svým podřízeným?

IV. CTI OTCE SVÉHO I MATKU SVOU, ABYS DLOUHO ŽIV BYL A DOBŘE SE TI VEDLO NA ZEMI.

Byl jsem neuctivý k rodičům, učitelům, představeným? — Neposlouchal jsem je, snad v důležitých věcech (na př. když mi zakazovali nedovolenou známost, špatné společnosti, noční toulky, čtení špatných spisů a pod.)? — Sužoval, urážel je, vyhrožoval, přál jim něco zlého? — Dával jsem jim v nemoci, ve stáří, co jim patřilo (výměnek)? — Vztáhl jsem na ně ruku, přál jim smrti? — Dbal jsem, aby včas byli zaopatřeni sv. svátostmi? — Modlil jsem se za ně?

Mluvil jsem potupně a bouřlivě proti duchovním, světským vrchnostem? — Rozšiřoval jsem bezbožné zásady a pobuřující spisy proti církevnímu nebo státnímu zřízení? — Staral

jsem se o náboženskou výchovu svých dítek, podřízených? — Trpěl jsem jim něco zlého?

V. NEZABIJEŠ.

Škodil jsem si na zdraví nestřídmostí v jídle, pítí nebo jinak? — Zabýval jsem se myšlenkou vzít si život? — Uškodil jsem někomu na těle, na zdraví? — Nadával jsem? — Žil jsem v nenávisti a nepřátelství s bližním? — Byl jsem pomstychtivý, hněvivý, žárlivý? — Přál jsem jinému zlé? — Zamezil jsem sám nebo radou, neb svolením život neb jej utratil?

Uškodil jsem duši bližního pohoršením: špatným příkladem, neslušným oděvem, řečí, písní, knihou, nebo že jsem k hříchu radil, svolil, jej chválil, k němu sváděl, mlčel? — Pomáhal jsem bližnímu v nouzi (almužnou)? — Týral jsem zvířata?

VI. NESESMILNÍŠ.

IX. NEPOŽÁDÁŠ MANŽELKY BLÍŽNÍHO SVÉHO.

Měl jsem zalíbení v nečistých myšlenkách a představách? — Vzbuzoval jsem dobrovolně nečisté představy, pocity čtením oplzlých knih, posloucháním neslušných řečí, písní a p.? — Žádal jsem si něco nemravného viděti, slyšeti, konati? — Mluvil jsem dvojsmyslné neb neslušné řeči, vtipy, zpíval jsem takové písně? — Mluvil a zpíval jsem takové věci před osobami nevin-

nými? — Vychloubal jsem se svými špatnostmi? Zhřešil jsem nečistými pohledy?

Dopustil jsem se nečistých hříchů sám, aneb s jinými a s jakými osobami? — Byly to osoby vdané neb svobodné, příbuzné neb i Bohu zasvěcené? — Vyhledával jsem schválně příležitosti k takovým hříchům ve špatné společnosti, v divadlech, kinematografech, při tanci, v hospodách, při nočních toulkách a jinde? — Hledal a udržoval jsem hříšné a nedovolené známosti? — Jak dlouho? — Jak a kolikrát jsem zhřešil? — Pomáhal jsem jiným k takovým hříchům? — Svedl jsem někoho ke hříchu násilím?

Jaké měly hříchy tvé následky? — Nic tě v této věci neznepokojuje?

Jsi-li manžel (manželka), neprohřešil jsi se proti věrnosti manželské, neb proti počestnosti neb účelu tohoto stavu?

Učinil jsi slib čistoty? — Tu jest každý hřích proti čistotě i hříchem proti slibu — tedy hřích dvojí.

VII. NEPOKRADEŠ.

X. ANIŽ POŽÁDÁŠ STATKU JEHO.

Měl jsem nedovolené žádosti po cizím majetku? — Přivlastnil jsem si cizí statek tajně, krádeží, loupeží? — Komu a co a kde? Snad věci z chrámu Páně? — Navedl jsem někoho ke krádeži, radil, pomáhal jsem mu? — Či snad věci ukradené ukrýval, prodával nebo ku-

poval? — Podržel jsem věci ukradené? — Vrátil jsem věci vypůjčené? — Ošidil jsem jiné při koupi, nebo falešnými penězi, špatnou měrou, neb váhou, špatným zbožím, neb prací nepoctivou? — Poškodil jsem jinak bližního úmyslně na majetku, na stavení, polích, lukách, lesích, zahradách, dobytku a pod.; neb snad lichvou, nespravedlivými soudy, podvodným úpadkem, zdržováním a zkracováním mzdy, nedbalostí neb nevěrností ve službě, v úřadě, v obchodě? — Připravil jsem někoho nespravedlivě o úřad, o službu? — Platil jsem správně nájemné a zákonité daně?

Přemýšlel jsem o tom, zdali co, komu a jakým způsobem bych měl navrátiti aneb nahraditi? *Neboť tento hřích se neodpustí, jestliže cizího statku nenahradíš.* Nemůžeš-li tak učiniti hned, musíš míti aspoň opravdovou vůli nahraditi, jakmile budeš moci.

VIII. NEPROMLUVÍŠ KŘIVÉHO SVĚDECTVÍ PROTI BLIŽNÍMU SVÉMU.

Lhal jsem? — v čem? komu? na škodu bližního? — Hřešil jsem přetvářkou a pokrytectvím? — Měl jsem bez dostatečné příčiny bližního ve zlém podezření? — Posuzoval ho křivě a snad i před jinými? — Vypravoval jsem bez potřeby o chybách bližního (na cti utrhaní)? Uvedl jsem tím někoho ve zlou pověst? Roztrušoval jsem o bližním chyby vy-

myšlené (pomluva)? Ze závisti? Z nenávisti? Naslouchal jsem rád na cti utrhání? pomluvám? — Radoval jsem se z chyb bližního? — Zlehčoval, haněl a tupil jsem bližního? Duchovní neb světské vrchnosti? Duchovní řády! Psal jsem o nich články do novin, neb jiné spisy? Sočil, štval jsem bližní proti sobě, mařím tím jejich přátelství? Hleděl jsem, jak jsem byl povinen, cti bližního hájiti, na cti utrhání napraviti, pomluvy odvolati a vyvrátiti a nahraditi všelikou škodu, která mu z toho vzešla.

Vydal jsem před vrchností ústně nebo písemně křivé svědectví na škodu bližního? — Vyzradil jsem svěřená tajemství? snad i tajemství úřední? — Porušil jsem listy, listiny, vysvědčení, pečete? nepodvrhl jsem falešné? — Četl jsem bezprávně cizí a tajné listy a spisy a snad je i vyzradil?

PROTI PŘIKÁZÁNÍM CÍRKEVNÍM.

Požíval jsem ve dnech zapovězených masitých pokrmů? — Podával jsem jich jiným? Zachovával jsem na Popeleční středu, Velký pátek a Štědrý den újmu v jídle?

Vykonal jsem každý rok v čase velikonočním sv. zpověď a přijal hodně Tělo Páně? Dopustil jsem se svatokrádeže, přijav sv. svátosti nehodně? — Byl-li jsi právě v této době nemocen, požádal jsi duchovního, aby tě doma vyzpovídal a přinesl ti Tělo Páně?

CO DO SEDMI HLAVNÍCH HRÍCHŮ.

Byl jsem pyšný? nač? — Oddával jsem se nesmírnému přepychu v oděvu? — Byl jsem marnivý? — Byl jsem lakomý a tvrdého srdce k čhudým? — Byl jsem marnotratný? — Byl jsem závistivý? aneb škodolibý? — Oddával jsem se nemírnému pití neb hrám na újmu a zkázu rodiny a domácnosti? — Poddával jsem se hněvu a zlosti, klení a urážkám? — Oddával jsem se lenosti duchovní a tělesné?

CO DO POVINNOSTI STAVU A POVOLÁNÍ.

Staráš se jako otec, matka o tělesné a duševní blaho dítek? — Vedeš je k tomu, aby se dobře naučily katolickému náboženství a podle něho žily? — Vedeš je k modlitbě a k práci, k pilné návštěvě služeb Božích a k přijímání sv. svátostí? — Bdíš nad jejich nevinností? — Káráš a trestáš je, když toho třeba? — Dáváš jim sám řečmi nebo skutky špatný příklad?

Žijete jako manželé v lásce a svornosti a křesťanské počestnosti? — Pečujete navzájem o duchovní a své tělesné blaho a o domácí pořádek?

Pečuješ jako hospodář neb hospodyně nebo představený svědomitě nejen o tělesné, ale též o duševní blaho svých podřízených? — Překážíš jim v dobrém? — Dovoluješ jim zlé, na př. noční toulky atd.? — Na-

kládáš s nimi příkře, hrubě a nemilosrdně? — Zkracuješ je snad ve mzdě?

Osoby služebné, byli jste vždy věrní pánům svým, poslušni a pracoviti? — Podváděli, okrádali jste pány své, utrhali jste jim na cti, pomlouvali, hněvali jste je? — Byli jste naopak jim po vůli v tom, co Bůh zapovídá? (Podobně každý ve svém úřadě se zpytuj, zdali jsi konal věrně své povinnosti.)

POZNÁMKY :

· Nevíš-li si v něčem rady, zeptej se bez bázně zpovědníka, který ti ochotně poradí a pomůže.

Vyptává-li se tě zpovědník na hříchy, odpovídej mu krátce a slušnými a počestnými slovy a na konec pověz mu, co tě ještě snad znepokojuje.

Vzpomeneš-li si po vykonané generální zpovědi ještě nějaký těžký hřích a můžeš-li se snadno k zpovědníkovi vrátiti, vzbud' nad hříchem lítost a předsevzetí a vyzpovídej se z něho; aneb se z něho vyzpovídej při nejbližší sv. zpovědi. Ale ke stolu Páně smíš ihned přistoupiti.

Věnovavše patřičnou péči zpytování svědomí, vzbudme u přímno u lítost nad svými hříchy, a učinme dobré předsevzetí; neboť i při generální zpovědi záleží více na lítosti než zpytování svědomí a vyznání hříchů. Má-li naše zpověď býti platna, musíme si alespoň umíniti, že se nechceme dopustiti žádného těžkého hříchu, a že se chceme vystříhati blízké příležitosti ke hříchům těžkým, pokud to možno; kdybychom nechtěli, nepomohla by nám ani zpověď generální.

Jsme-li takto k tomu důležitému dílu připraveni, vyhledejme sobě zpovědníka, k němuž máme důvěru, a sice pokud možno v takovou dobu, kdy má zpovědník volnou chvíli, aby mohl s naším duševním stavem vážně se zabývat. Nemáme-li takové příhodné chvíle, a je-li nutno, abychom generální zpověď vykonal, tu nenechme se od ní zdržeti, i kdyby sebe více jiných lidí mělo na zpověď čekat.

Abys snáze vzbudil vroucí lítost, vzpomeň si,

I. jak vznešený, velebný a svatý jest Bůh! Andělé nebeští hluboce se mu klanějí, prozpěvujíce: Svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh zástupů! Plna jsou nebesa i země velebnosti a slávy jeho! Neskonalá Boží Velebnost nesmírně nenávidí každého i sebe menšího hříchu — a ty prach a popel opovážil ses na jednu, ale často hříchu se dopustiti, vzbouřiti se proti svrchovanému svému Pánu a vypoověděti mu poslušnost!

II. Považ, jak dobrotivý a laskavý jest Pán Bůh náš! Od něho máš všeliké dobré, co jsi, co máš, co míti budeš: „Všeliké dání výborné a každý dar dokonalý s hůry jest, sestupující od Otce světla.“ (Jak. 1, 17.) Od něho máš tělo s veškerým jeho podivuhodným ústrojím, duši se všemi krásnými vlohami, zdraví, sílu a krásu tělesnou, pozemské statky, čestné postavení ve společnosti. To jsou dary přirozené. Mnohem

drahocennější jsou dary nadpřirozené. Za dítě tě přijal na křtu sv. a za dědice království svého v nebesích: „Pohleďte, jakou lásku prokázal nám Otec, a bychom synové Boží sluli a byli!“ (Jan 3, 1.) Dává ti účast na nejdražší oběti mše sv. a na svatých svátostech; tolikráte tě osvítil svou milostí a pobádal k dobrému, abys žil, jak sluší dítěti Božím. A jak jsi se mu za to vše odměnil?! Urazil jsi svého nejsvětějšího dobrodince, nejlepšího otce, a i darů jeho jsi zneužil k urážkám jeho. Jaký nevděk, jak nehodné jednání!

III. Považ, jak spravedlivý je Bůh! On netoliko odměňuje dobré podle zásluhy, ale i trestá zlé a to zde na zemi i na onom světě: „Mně pomsta, a jáť odplatím... Souditi bude Pán lid svůj. Hrozněť jest upadnouti v ruce Boha živého.“ (Žid. 10, 30. 31.) Hříchy těžké trestá Bůh na nekajícím hříšníkovi na věčnosti mukami bez konce v ohni pekelném; hříchy všední nevýslovnými bolestmi v očistci. Viz, jak ohavný jest hřích, který Bůh svrchovaně spravedlivý tak přísně trestá! — Viz, co jsi zasloužil za svá provinění!

Ó padni na kolena a v hořkosti duše své vzbuzuj lítost nad spáchanými hříchy a pevně si umiň, že se budeš varovati netoliko hříchů samých, ale i blízkých příležitostí ke hříchu.

VZBUZENÍ DOKONALÉ LÍTOSTI.

Milosrdný Otče v nebesích! Hle, u nohou Tvých pokleká bídný hříšník, který mnoho hřešil myšlením, slovy a skutky.

Ačkoliv tolikrát stal jsem se ti nevěrným, Tys ve své shovívavosti a v milosrdenství svém mne zachoval na životě. Já dosud zneužíval sil a schopností svého ducha, smyslů a údů svého těla, abych Ti za všechny milosti a všechna dobrodiní jen nevděkem splácel. Tys od věčnosti mne miloval a já Tě od svého dětství urážel, Tys mne stvořil, abych Tobě sloužil a já oddal jsem se službě hříchu. Ó milosrdný Otče v nebesích, shlédni milostivě na mne, ubohého hříšníka, a netrestej mne podle množství nepravostí mých. Z duše je mně líto, že jsem Tě znova urážel a hněval Tebe, který jsi byl vždycky ke mně tak dobrotivý a mne časně i věčně šťastným učiniti chtěl.

Ó, jak toužím po tom, abych Tě, svého největšího dobrodince, své jediné, pravé dobro byl nikdy neurazil! Nevím, co bych za to dal, kdybych své hříchy mohl odčinití, jako by se nestaly.

Synu Boží, Spasiteli a Vykupiteli můj, Ty jsi z lásky ke mně vycedil předrahou krev svou. Věru, za převelikou cenu vykoupil jsi duši mou. Proto miluji Tebe z celého srdce svého, poněvadž jsi tolik trpěl z lásky ke mně a protože Tě miluji, je mi upřímně líto, že jsem předrahou krev Tvoji tak často nohama šlapal. Z lásky

k tobě želim z celého srdce všech svých hříchů a jsem pevně odhodlán nejen žádného těžkého hřichu více se nedopustiti, ale i každého dobrovolného hřichu všedního všemožně se varovati. Chci se také vystříhati všeliké blízké příležitosti ke hřichu. Umiňuji si též, že nahradím způsobenou škodu, pokud jen budu moci a že svědomitě budu konat své povinnosti.

Bože můj, přispěj mi dobrotivě svou pomocí, abych svůj úmysl opravdu splnil.

Ó nejsvětější Panno Maria, tys útočiště mé. V Tvou přímlovu skládám veškeru naději svou; vypros mi milost pravé kající a dar setrvání v milosti Boží až do konce. Amen.

MODLITBA K PANNĚ MARIÍ.

Za odpuštění hříchů (od sv. Alfonsa):

Viz u nohou svých, ó Matko Boží, ubohého hříšníka, jenž peklu propadl a k tobě se utíká a v tebe skládá naději svou! Ovšem nezasluhuji ani, abys na mne pohleděla; vím však, jak vroucně si žádáš pomáhati hříšníkům, protože Syn tvůj zemřel, aby je spasil.

Ó Matko milosrdenství, pohleď na bídu mou a slituj se nade mnou! Slyším, jak všichni tě nazývají útočištěm hříšníků, nadějí zoufajících, pomocí opuštěných. Nuže, buď také útočištěm mým, nadějí a pomocí mou!

Na tvé přímlově závisí spása má. Přispěj mi z lásky k Ježíši Kristu; podej ruku mně ubo-

hému, jenž poklesnuv, tobě se doporučuji. Vím, jakou máš radost, můžeš-li pomoci hříšníkovi. Pomoz mi tedy nyní, kdy můžeš pomoci. Hříchy svými jsem ztratil milost Boží a duši svou. Do rukou tvých se nyní poroučím. Rci, co mám učiniti, abych opět dosáhl milosti Boží a hned to učiním.

Bůh mě posílá k tobě, abys mi přispěla a chce, abych se utekl k tvému milosrdenství, aby mi nejen zásluhy Syna tvého, ale i přimluva tvá pomohly k spasení. K tobě se tedy utíkám, ó Maria; ty za tak mnohé se přimlouváš, přimluv se i za mne u Ježíše! Rci mu, aby mi odpustil, a jistě mi odpustí, rci mu, že si přeješ, abych byl spasen, a jistě dojdu spasení.

Ukaž, jak mnoho můžeš prokázati všem, kdož v tebe důvěřují. Amen. Tak doufám, tak se staň!

ŽALM 50.

(Modlitba kajícího Davida.)

Smiluj se nade mnou, Bože, dle svého velikého milosrdenství, a dle množství svých slitování zahlad' nepravost mou.

Úplně omej mne od mé nepravosti a od hříchu mého očisti mne.

Nebo svou nepravost já poznávám, a hřích můj přede mnou je vždycky.

Proti tobě samému jsem prohřešil se, a co zlé je před tebou učinil jsem: abys byl

shledán spravedliv ve svých řečech, abys zvítězil, když souzen býváš.

Nebo, hle, v nepravostech jsem se počal, a v hříších počala mne matka moje.

Nebo, hle, upřímnost je ti milá, neznámou a skrytou svou moudrost oznámils mi.

Pokrop mne yzopem, abych očištěn byl, omej mne, abych byl nad sním zbílen.

Sluchu mému radost a veselí dej; potom zaplesají kosti ponížené.

Odvrať obličej svůj od mých hříchů, a smaž všechny mé nepravosti.

Srdce čisté stvoř ve mně, Bože, a ducha pravého obnov v útrobách mých.

Nezamítej mne od své tváře, a svého svatého ducha mi neodnímej.

Navrať mi radost z ochrany své, a duchem statečným posilni mne.

Učit budu hříšníky tvojím cestám, že se bezbožní vrátí k tobě.

Zbav mne krevní viny, Bože, můj spasný Bože, a můj jazyk s veselím bude slaviti tvou spravedlnost.

Pane, rty mé rač otevřítí a má ústa zvěstovat budou tvoji chválu.

Nebo kdybys byl chtěl oběť, byl bych dal (ji) ovšem, ty však v zápalných obětech si nelibuješ.

Obětí Bohu (milou) duch je zkormoucený, srdcem zkroušeným a pokorným, Bože, nepohrdáš.

Dobrotivě nalož, Hospodine, pro svou mílost se Sionem, aby byly zdi jerusalemské zas vystavěny.

Pak budeš přijímat řádné žertvy, oběti a celopaly, tehdáž klásti budou býčky na tvůj oltář.

♦ Sláva Otci atd.

(Potom můžeš se ještě pomodliti litanie o nejsv. Jménu Ježíš nebo jiné příhodné modlitby).

ZPOVĚĎ.

Oznam především zpovědníkovi, proč chceš konati generální zpověď.

Jestliže jsi od své poslední obyčejné zpovědi žil v blízké příležitosti k těžkému hříchu, sděl to, možno-li, hned na počátku zpovědi.

Učiniš též dobře, řekneš-li mu též svůj stav (povolání), své stáří a jsi-li ženatý, jak dlouho.

Při mnohých hříších jest udání, zdali jsi svobodný či ženatý, velmi důležité; mnohé hříchy, ku př. nečisté myšlenky a řeči, mohou při ženatých jako lehčí hříchy posuzovány býti než u svobodných, káežto u jiných hříchů jest tomu naopak.

Vyznej se ze svých těžkých hříchů, udej druh a počet a okolnosti jejich.

Nemůžeš-li u některých hříchů smrtelných udati přesný počet, udej počet přikličný. U hříchů, již jsi se dopouštěl ze zvyku, nebo trvajíc v blízké příležitosti, udej jak dlouho jsi v tom

zvyku nebo příležitosti trval, jak často asi po tu dobu (za rok, za měsíc, za týden) jsi hřešil.

Při nutné zpovědi generální počínej si tak, jako by ses od poslední platné zpovědi vůbec nebyl zpovídal a udej k tomu počet svých svato-kráčežných zpovědí a sv. přijímání.

NÁVOD, KTERAK MÁME SOBĚ POČÍNATI PŘI GENERÁLNÍ ZPOVĚDI, NENÍ-LI NEVYHNUTELNĚ NUTNA.

1. Nemůžeme-li říci, že naše dosavadní zpovědi byly neplatné, ale máme-li pochybnosti o jejich platnosti, tu dobře učiníme, jestliže na celou věc tak pohlížeti budeme, jako je-li generální zpověď nutna.

2. Domníváme-li se, že jsme až dosud dobře se zpovíдали a chceme-li jen ze zbožnosti vykonati generální zpověď, tu vyznejme se na před ze hříchů, alespoň těžkých, kterých jsme se dopustili od poslední zpovědi; jinak ale i na takovou generální zpověď ze zbožnosti vynaložme píli co největší.

MODLITBA PO SV. ZPOVĚDI

(od sv. Alfonsa).

Ó, nejmilejší Ježíši, jakými díky jsem ti zavázán! Doufám, že mi nyní pro zásluhy nejsvětější krve tvé bylo odpuštěno. Přijmi za to mé

nejsrdečnější díky! Doufám, že přijdu do nebe, kde na věky budu velebiti milosrdenství tvé.

Bože můj, tolikrát jsem tě ztratil, ale od této chvíle již tě nechci ztratiti. Ode dneška chci se opravdově polepšiti. Tys hoden veškeré lásky mé; proto chci tě upřímně milovati a nechci se již od tebe odloučiti. Již jsem ti to slíbil a slibuji to nyní znova, že chci raději umřít, než tě opět hříchem uraziti. Slibuji ti, že se též budu chrániti všeho, co vede k hříchu, a že užiji toho a toho prostředku (...), abych tě již nikdy neurazil.

Než, ó Pane, ty víš, jak jsem slabý; dej mi milost, abych ti zůstal věrným až do smrti, a abych se k tobě o pomoc utíkal kdykoli budu pokoušen.

Ó nejsvětější Panno Maria, budiž mi, ná-pomocna! Tys matkou setrvání; v tebe skládám všelikou naději svou!

MODLITBA K PANNĚ MARIÍ

za milost setrvání (od sv. Alfonsa).

Ó Královno nebeská, byl jsem ubohým otrokem zlého ducha, ale nyní zasvěcují se na vždy službě tvé a slibuji, že tě budu ctíti a tobě sloužiti po celý svůj život. Přijmi mě a nezamítej mne, jak bych ovšem zasluhoval.

Ó Matko má, v tebe jsem složil všelikou naději svou, v ruce tvé kladu všecko štěstí své. Velebím Boha a děkuji milosrdenství jeho, že mi dal tuto důvěru v tebe, kterou považuji za jistou

záruku svého spasení. Ach, já ubohý, zhřešil jsem, protože jsem se neutíkal k tobě! Nyní ovšem doufám, že mi bylo odpuštěno pro zásluhy Ježíše Krista a na přímluvu tvou. Ale opět mohu ztratit milost Boží. Nebezpečenství neminulo. Nepřátelé nespí a kolik nových pokušení čeká na mne!

Ó nejsladší Královno má, ochraňuj mne a nedej, abych opět jim podlehl! Stůj stále při mně! Víím, že mi pomůžeš, a že s pomocí tvou zvítězím, budu-li se jen tobě poroučeti. Ale právě toho se bojím, abych v čas pokušení nepominul tobě se poroučeti a nezahynul. Proto o tu milost tebe žádám, abych ve všech útocích zlého nepřítele u tebe vždy hledal pomoci a tebe vzýval, volaje: Ó Maria, pomoz mi. Ó Máti má, nedopouštěj, abych ztratil Pána Boha! Amen.

Imprimi potest. Pragae, die 15. Julii 1939. P. Franciscus Suchomel, C. Ss. R., Sup. Prov. Nihil obstat P. Emanuel Mysliveček, C. Ss. R., censor ex officio. Imprimatur Nr. 11171. Vlomucii, die 24. Julii 1939. Dr. Augustinus Ozynula l. Vicarii generalis.

„ŽIVOTEM.“ Úvahy náboženské, výchovné a sociální. Vychází ve Frýdku dvakrát v měsíci. Cena jednoho sešitu 50 hal. 24 sešitů jeden ročník. Předplácí se na celý ročník i s poštovním 13 K. Číslo poštovního účtu šekového v Praze 303.183. — Vydavatel Exerciční dům ve Frýdku. Telefon č. 38. — Řídí R. Schikora C. Ss. R., Mor. Ostrava. — Odpovědný redaktor R. Schikora C. Ss. R. — Tiskla Typia, Mor. Ostrava, Těšínská 21.

Škola katolické zbožnosti.

POVĚZ MI CO ČTEŠ A POVÍM TI, JAKÝ JSI

Kdo každý den aspoň několik minut věnuje dobré četbě, stane se dobrým.

PŘÍMO NA SRDCE

působí četba ze životopisů s v a t ý c h.

PROTO JEŠTĚ DNES

objednejte „Naše Světla“, čtení ze životů svatých pro každý den v roce. *Cena je nepatrná. V celoplátěné vazbě stojí kniha jen 12.80 K.*

NENÍ DIVU,

že za několik měsíců v době hospodářské krise se rozprodalo sedm tisíc výtisků.

TO JE TAKÉ NAŠE NEJLEPŠÍ DOPORUČENÍ

K O N T R O L A

Obchodník, který by nekontroloval denně svou pokladnu, brzy by přišel na mizinu. Kdo chce vésti život duchovní, musí se denně kontrolovati zpytováním svědomí. Nestačí však, jen kontrolovati, jakých *hříchů* jsme se dopustili, velice užitečno jest kontrolovati i ctnosti, dobré skutky a cvičení. — Znáte již

Zápisník pro duše toužící po dokonalosti?

Tam naleznete poučení, v čem se máte cvičiti a zároveň pro každý den v roce místo pro sebekontrolu. — Kdo z vás již několikrát začal vésti duchovní život a pak zas ochabl, objednej ještě dnes zápisník (značka varia 13, cena 1 K) a co dva měsíce ukažte svému duchovnímu vůdci neb pošlete

do Exercičního domu ve Frýdku